

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De iustitia et iure - Cod. Ettenheim-Münster 197

Bach, Iacobus

[S.l.], 1636

Sectio III.

[urn:nbn:de:bsz:31-117148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-117148)

et si alteri legelo, qd iam ille a quo diceretur hoc fuisse obti-
nig in illa collectione legelorum. ne ergo est obtinig in
illa collectione. Porro illi cui liber restitutus est, qd ille
sola ita haberet dominium ut nulli alteri conuicere sic obligaret
me ad restituendum ipsi determinate. hec oportuit specu-
latiue attingere, ut ostenderem illas novas oblationes, nunc
rescamus ad nrām doctrinam moralem.

SECTIO III.

De Usu, et Usufructu.

Utrum Usus distinguatur a dominio in rebus,
quæ ipso usu consumantur?

Usufructus est alia species iuris, et definitur conuictus. sus utendi,
fructu re aliena salua rei substantia. per primam parti-
culam conuenit cum dominio et ceteris iuribus; per
illam uocem, utendi, differt a iure qd hñ creditor in pign-
nore quo quædam uti hñt. per 3tiam particulam fructu
differt a nudo usu, nam usufructus hñt quidem uti proedio
vel domo ad proprium usum, hñt uti locare domum vel ven-
dere fructus. deniq per ultima illa uerba, salua rei
substantia, differt a dominio absoluto, nam usufructuarius licet
ut dñg fructuum, hñt ipis fundi, imo tenetur illum inte-
grum conseruare, qd si hñt usufructum gregis tenetur
poto mortuorum capitum alia substituere, quibz grex inte-
ger maneat, et sic de alijs rebus. de quo latè Justinianus in
tit. institutionum de usufructu. et tit. de rerum diuisione
et sed si gregis. videatur. Corrigitur in pres. cap. 3. dub. 4. et 5.

Usus est sus utendi re aliena salua ipsius
substantia. differt usuarius, et diximus, ab usufructuario, qd n
est dñg fructuum, sed solum pñt uti ad usum proprium, conuenit
a. cum illo quatenus utens tenetur conseruare integram rei
substantiam, unde fit hunc usum propriis loquendo nñ ee in rebus
quæ ipso usu consumantur. itaq si alieni legatur usus
vini vel panis, hñt videtur dari vnus quæm dominium, signi-
dem eo ipso pñt rei substantiam conseruare.

Hinc

Hinc oritur questio illa celebris: an his rebus 25.
quæ usu consumuntur possit aliquando usus distingui a do-
minio rei. quæ quidem questio controversa fuit non solum
inter Doctores, sed etiam inter ipsos Pontifices Summos, et
quidem ex hac questione multa possunt colligi non parum utilia
ad quaestiones morales, praesertim pro Religiosis qui hinc verum usum
bonorum

exhibita fuit hac quaestio occasione Fratrum
Minorum, qui dicunt se hanc genus paupertatis profiteri,
ut nec unquam Religiosi, nec etiam tota Religio in con-
hab dominium earum rerum quibus utuntur, sed merum usum,
dominium verò manere vel penes ipsos dantes vel penes sum-
mum Pontificem ex cuius licentia ipsi potest utantur rebus
illis quæcumque sint.

Pro huius quaestione diligentia notandum est
primo duplicem esse usum, alium Juris, alium facti. usus facti
est equitatis actualis v. g. comestio, semio in ecc. etc. usus Juris
est potestas moralis ad haec faciendam, v. g. usus intrinsecum est
radicatum in persona. Secundo supponendum est res quibus uti potest
esse in duplici differentia, alia scilicet quæ a viro suo proprio con-
sumuntur, ut vinum, panis etc.; ad quod etiam genus pertinet
pecunia quæ viro suo consumitur scilicet per mutuum pro
alijs rebus, ad quem potestatem usum instituta est iuxta Artem
3. post. cap. 7. et 4. Ethic. cap. 1. consumitur, inquam, pecunia
non in sua entitate sed ut in dno, dmi a viro suo proprio, quæ
minimo proprio est et dno non consumuntur, ut si vinum ad do-
mum cibum hauris ad doxem, ad splendorem solum est ornatum,
pecunia denique ad obsequium est ad exultandum cor, de
hoc, inquam, viro dno non agitur modo, quem potest habere, Jus
ad hunc usum ab ipso dominio. questio ergo procedit de pri-
mario viro est proprio per quem res viro consumuntur. Alter-
rum genus rerum est quod viro suo non consumuntur ut domus,
velles, vas argentea etc. in quibus etiam constat dominium
distingui a viro, atq; adeo de ipsis non procedit questio, sed
solum de prioribus an in ipsis non distingui possit dominium
et usus ex parte obiti, ut in uno habito sit dominium et in
altero sit usus.

Prima contra negat, quæ vis, ut videmus, est Jus
utendi salua rerum substantia, viro ergo usus non est esse salua rei
substantia, non est verus usus sed dominium rei. hanc tenent
Antoninus, Bartolus, Ilueber, Bregonis quos refert Thomas
Sanchez

Sanchez lib. 7. de Regularibus cap. 18. num. 4. Et si plus e
Ioannes Papa 22. qui acerrime hanc partem impugnauit e
longissime probauit in Extrauig. que incipit. ad conditorum
e in duabus sequentibus addens se rejicere vobis quicquid illud
dominium si aliis fuerit qd ad seam hystericam pertinet
Marum rerum, fructum. a. e. chymaricum e dominium rei
quam alig pō hēre e legitime vico vnde destruere.

2da sentia corior e verior affirmat in i
ctiam rebz dubingui pōe vram e dominium rei. hanc tenet
Pelagius, Huarig, Ioto, Namarrus, Sedesma, Angles, Bellar-
ming, Cognes, Tolonig, Medina, Valentia, Lemels, Rodriguez
quos refert e sequitur Sanchez num. 5. ubi supra quibz dicit
dunt Suarez tom. 3. de Religione. lib. 8. de pauper. cap. 3.
num. 27. e alij recentiores corior, quam etiam partem tra-
diderunt plures e grauioribus Pontificibus sicut Nicolaus 3. Clemens 5.
Clemens 6. Innocent. 4. Alexander 4. Gregorius 9. quos Nico-
laus pro se affert.

1da a. hanc sentia primo a priori qd n re-
pugnat aliquem accipere facultatem a Dno. utendi re aliqua
vra conueniabili, e tñ accipere hanc facultatem, reuo cabilem
e dependentem semper a voluntate, seruicem dni, tunc a.
illes qui hnt eiusmodi facultatem n pō dicit Dns illig rei cum
dependeat semper a voluntate alteri, potentis prohibere illum
quoties voluerit, hnt ergo vram rei hēre vram aut dominium
e hunc vram dicunt vna Fratres Minores se habere circa res
illas quibz vti possunt.

2do pōt a simili in multis: Primo in conuicia,
qui n pō dominium ciborum sibi apponitorum, semper e pō prohi-
beri ab eo qui inuitauit eum, e hnt solum vram ab eo dominio, vtem
seruig hnt vram cibi ab eo dominio e pō prohiberi a Dno. 3tio Religiosi
aliorum oratorum hnt singuli vram vram n tñ dominium, semper
e. prohiberi potit a Prelatis. 4to pōtles primitiue cētra nihil
habebant proprium sed oia erant coria e singuli n habebant domi-
nium rerum quibz utebant. alia pōtla affert Sanchez, sed hac sufficiant.

Tertio dicit pōt: qd dominium n pō acquiri sine
acceptate, potit a Fratres Minores nolle acceptare dominium eam
rerum que ipis dantur sed tñ vram dependentem a voluntate illig
qui dat vel alteri qui potit pro libito prohibere illum vram e potit
habere vram vram ab eo dominio neq in coris neq in particulari.
Pro

Pro contraria sententia solent fieri arguta plura. Primo
 ga vnde, ut diximus, ius utendi saltem eius substantia, sed in
 his rebus non fit dari usus saltem rei substantia. Et nec usus sepa-
 ratus a dominio. Et nulla definitione definitur unum intrin-
 secum unum irrevocabilem a dominio, et quidem illa usus in
 rebus non corruptibilibus non videtur differre a dominio, vnde
 a. loquimur de usu facti ab eo illo iure irrevocabili, ad quem
 non extenditur illa definitio, et quem non extenditur illa. Et
 in isto casu utens non habet ius ad usum adversus eos, cum potest impediri
 semper a Domino ne utatur re illa, non ergo habet ius utendi prout po-
 nitur in illa definitione.

Secundo arguitur ex l. 2da ff. de usufructu eorum
 rerum que vni non communiuntur, ubi dicitur legari non potest usufruc-
 tum eorum rerum que vni communiuntur ab eo, eorum dominio.
 Et supponitur non distinguere in illis rebus nec esse separari unum a
 dominio. Et ubi etiam dicitur de usu independenti
 et irrevocabili, alioquin nihil propterea legaretur, nam legari unum
 dependens et revocabilem ab herede nihil aliud est, quam
 esse heredi facultatem permittendi unum illius rei tali persona,
 que quidem facultas frustra daretur heredi, cum iure ipso ha-
 beret eam facultatem. in quo etiam tenet ille legendus
 et S. Thomas inf. 3. 78. art. 1. in corp. ubi dicit in quibusdam
 rebus unum a proprietate ^{non distinguere} legatur. et etiam de usu irrevocabili et
 independenti.

Tertio arguitur ex l. unum. Si constituitur ff. de
 usufructu ubi prohibetur ne usufructus nisi perpetuus non dominia
 sint inutilia, sed fratres minores sint usufructum perpe-
 tuum eorum rerum et dominia sunt inutilia et non frustrantur
 in Domino. Et usufructum independens et irrevocabilem
 perpetuum reddere dominium inutile, non in unum dependens et
 revocabilem, et c. Non quod voluerit reddere licentiam
 standi et convertere rem in suam originalem utilitatem.

Quarto arguitur, quia si prius pecunia distinguitur per a
 dominio et potest aliquid dari usus velis pro pretio determinato
 retento dominio et hac ratione vnde fuerit legitima. Consequens autem
 et contra S. Thom. dicta 3. 78. et omnes Theologos qui cum Christof.
 in cap. exiens 82. dist. colligunt malitiam vana ex eo quod
 uti pecunia non habet distinctum valorem ab ipsa pecunia. Et
 S. Thomam et ceteros Theologos loqui de usu pecunie independenti
 et irrevocabili, qui non fit dari in locum rei ab eo dicitur
 domi-

dominium

Dicas. loquamur de usu dependenti & revocabili,
hic etiam poterit dari alicui pro certo pretio relicto dominio
pecunie, postea vero poterit vendi dominium pecunie pro
presto valore pecunie. Et fit iam accipi aliquid est ultra sortam
et per consequens redditur heredes unus. Quod Lottus per s.
num. 37. pœ. quid em fieri duplicem illum contractum, sed
tunc h. pœ. vendi dominium pecunie tantum quanti ven-
deretur simul cum usu, sed dempto illo valore suo abstrahat
fuit usus. Sed contra, qd dominium etiam post datum
illum usum revocabilem tantum valet quantum valebat prius,
adhuc e. P. qd retinet eandem oio potestatem utendi & prohibi-
tendi ois ab usu illig rei sicut poterat prius & tamen fit ven-
dere illud dominium quanti venditur per unicum contractum.

P. Sanchez num. 12. respondet concedendo pœ. accipi
verum pro illo usu revocabili relicto adhuc dominio pecunie,
addit tñ tunc n. fieri mutuum, cum h. transferatur dominium pecu-
nie, atq. adeo tunc accipientem usum n. sepe reddere pecuniam
Quo in quocumq. eventu, si e. perierit vel fuerit alienata genit
ipii P. d. cas. adhuc erat.

Hac etiam solutio n. caret difficultate, n. e. videt
dari aliquid pretio estimabile ab eo qui solam dat usum pecunie
dependente & revocabilem pro suo arbitrio, nam verere nihil
minus h. in re. illa quam haberet antea, cum adhuc h. potes-
tatem libere & expectam ad utendum pecunia ille pro suo libito,
nihil ei ego deest pretio dignum, qd p. h. a posteriori, qd post accip-
tum pretium fit revocare. Nam sentiam e. qd velle ipse ubi pecunie
sicut antea & retinebit pretium gratis, retinebit e. usum pecu-
nie & pretium acceptum pro licentia usus quam viderat revoca-
bilem, est igitur minime accipiendo pretium pro licentia
illa revocabili ab usu pecunie. . . falsus itaq. qd ad obrec-
tionem supra sortam negando h. d. sicut dari pœ. aliquid
pro usu pecunie dependenti & revocabili, tunc e. venditor
p. e. P. qd pecunie accipit pretium nihil pro d. dando se
nihil a se habuendo eorum qua prius habebat nec quod propri-
etatem nec quod usum.

Dicas. si potes de se Petrus det usum pecunie revo-
cabilem mihi vel illi cui ego valero. cum usum revocares, fit
alio pretio emere a me hanc, quicquid seu illam licentia em-
vendi quocumq. sit, neq. fit aliquid pretio etiam emere

qom

nam gratia quam ego posui a Petro liberaliter operare & 27.
 velles ut dependens adhuc e pretio estimabilis e potent etiam
 vendi a Dno pecunia. R^o negando conseq: nam in casu ante-
 cedentes ille qui vendit iam se obligat ad n^o revocandam illud
 Jus qd vendit qd tangit illud vis e per consequens contractus e iudis
 ex utraq parte, ut v^o a: casu ille qui vendit ad nihil provey
 n obligat, cum pot^o revocare pro libito illud Jus e retinere pre-
 tum nihil ois dando.

Quinto arguitur: qd ille qui utitur pane e n^o e ois
 Dns, vel h^o v^ora Juris, vel n^o h^o; si n^o h^o e, in iuste utitur, qd h^o
 e n^o h^o merum v^orum facti, sed Jus aliq^o qd in his rebz n^o p^o e aliud
 nisi dominium. R^o illum n^o appellari v^ora Juris, qd licet
 sit licentia v^oendi qd voluntatem Dni, n^o est Jus aliq^o contra
 Dnum, ille a. id^o dicitur simpliciter habere v^orum Juris qui h^o
 ex concessione Dni Jus contra ois e contra ipsam Conum.

Sed contra 6° argui qd: qd ille qui invitatur ad
 prandium h^o v^ore circa cibos n^o appositos, nam licet n^o poss
 illos vendere vel donare, pateretur qd n^o iniuriam si n^o ab
 aliquo alio p^oter invitacionem auferantur & n^o h^o merum v^orum
 facti sed Jus aliq^o in cibos. R^o invitatum n^o habere Jus,
 sed h^o immediatum circa cibos n^o habere Jus n^o d^o ad v^orum ois
 ne impediatur per vim p^o fraudem q^oquam quam aliquis vult illi
 credere; sicut etiam Religio h^o Jus contra eum qui per
 vim vel fraudem aliquem impedit ab ingressu Religionis, licet
 nullam Jus habere circa nullum qui solebat ingredi. ex hoc itaq
 impedimento posito oritur Jus in invitato ad d^o illum qui v^ori-
 g^oat cibum ut compenset damnum qd intulit. qd si ille qui
 invitatus apponet alium cibum v^oo illig nullam Jus h^o invitatus
 auerere furem, qd nullum damnum passy e p^o ois violentiam.

Dicit e Religio invitatus a seculari ad prandium
 abq licentia sui Pralati n^o p^ouat contra votum paupertatis, n^o e.
 aliq^o aliq^o Juris in est cibos, h^o e. semper mandant in dominio
 invitatus e Religio h^o merum v^orum facti qui n^o videtur q^oppri
 paupertati. R^o conseq: h^o e legitimum, nam votum
 paupertatis religioe n^o solum obligat ex eo intentione voluntatis
 ad carentiam domini, vel Juris aliaq^o civilis, sed etiam ad non
 habendum v^orum facti harum rerum temporalium nisi ex voluntate
 Pralati. aliq^o q^o ut bene notat Thomas Sanchez dicto hb. 7. cap. 19.
 num. 55. e. h^oer. v^o d^oducy, nunquam Religio p^ouarit contra
 votum paupertatis accipiendo aliquis ab externis, qd nunquam
 p^o

ut acquirere, alijs suis sed eorum unum facti cuius solus e. capax
Et ipse usus facti potest esse magis sufficiens contra votum. Et ratio
a priori est, quod votum obligat semper iuxta intentionem vo-
ventis, illi. a. qui in Religione emittunt huiusmodi votum
non solum intendunt abdicare, a se. de. suis, sed etiam imitari statum
pauperum, ita ut careant usque rebus quibus indigent ad vitam
humanam non ut utantur nisi ex arbitrio Praelati.

Quia tamen consequentiam non esse legitimum, non vero
consequens esse factum, quod licet usque facti etiam sit magis voti pau-
perum, adhuc merito dubitari potest: an ille Religiosus peccet contra
votum paupertatis in eo casu, tunc est. si tamen videtur habere
vnum aliquid quam pauperum, hoc est, solum se habere, quasi passivus
et in eis quibus datur cibis qui eum inuitant. Costum quippe
michi est. tamen est contra votum paupertatis si libet commodum quod
ex aliorum liberalitate sit Religioso obvenire, ut quod si secularis
accendat ignem ad calefacendum Religiosum, si comburat aliquis
odoriferum preciosum ad eius usum recreandum, si ostendat ei
aliquid spectaculum cuius visio est aliquam proinde digna, si eum inui-
tet ad equitandum secum vel eundem simul in curru, si etiam e-
proprio adhibere, si denique in eum effundat ab aquam aliquam
odoriferam preciosam vel lavet ignem precioso vino &c. in his enim
cibus Religiosus videtur habere se passivus et ipse Dominus videtur esse qui
utitur rebus suis contra circa personam Religiosum. similiter ergo
potest dici quod Dominus utatur cibis suis quando eos per Religiosum
manum pro suo debito consumat, etiam probavit P. Joannes de
Sales in M. S. de habitis & iure.

Dices quod potest etiam aliquis mittere Religioso in
illos cibos retinendo sibi dominium & vnum iuris & solum volendo
quod Religiosus illos consumat non mittentis tanquam si est in eis
quod dicitur. De negando coniectura: quod in hoc casu moraliter loquendo
Religiosus ipse videtur uti cibo illo ex facultate Domini, in primo
a. casu moraliter loquendo videtur ipse Dominus qui dedit e. etiam modo
se. hoc ac si quis propriis manibus cibos consumeret, Religiosus vero
videtur se habere passivus et cum ergo hoc maxime intendat ex
morte ultimae, et ex intentione inventum quod ex ipsa praxi
et consuetudine colligi potest, merito dicitur potest votum obligare in hoc
casu et non in illo.

Dices iterum: si secularis tradat Religioso gemmam
petens ut eam quasciat in flumen non possit Religiosus contra paupertatem
eam prosequens, quod tunc non videtur gemma non sed nomine alterius,
idem

idem a. int. si mittatur ei gemma ut post dies aliquot eam
 projicias in flumen pp. causam noxam. Et similiter duendum
 peris etiam tibi mittantur ex domum carissima post aliquot
 dies nois mittentis. 2o regards conseq. rdo discriminis
 deservitur ex qua mea. voti pro ut a Religiosis emittitur,
 nam votum paupertatis ordinatur ad reddendum homin pauperi,
 quare in votum ad hanc finem duo promittunt. primum e ex-
 cere nos ex iure domini directi vel utriusque, et reddere nos
 incapaces talium rerum per votum solenne paupertatis. 2um
 e n voti rebo temporibus ad commoditatem nostram nisi in bar paupe-
 rum e ex orbitis superioris. ex quo fit ut vno etiam facti su-
 perflua e exorbitans no contra votum etiam fiat ex licentia
 superioris, ut suppono, qd e contra statum pauperum quem profite-
 mur. hanc etiam e qd sicut pauper pt vti rebo prohibitis in
 ordine ad commodum aliorum ut de facto ego copiosus vel copiosus
 utantur rebo prohibitis pice motum Anorum ad commodum Prdy,
 sic etiam Religiosi pot consumere res pretiosas nois Anorum
 in ordine ad eorum utilitatem. qd itaq. dare elemosinas magnas
 e facere sumptu magnificos nois alioru, hoc e. n contra statum
 pauperis qd votum n me obligat ut ali n sint divites vel n hber-
 rentur ad egestate per me, sed ut ego indigeam e star rebo ex
 voluntate aliena in meum commodum sicut pauper. Hinc
 etiam e qd n obligat me votum ad impediendum alium qui in mea
 persona vult expendere superflua res suas, tunc e. ego n expendo
 nec vobis actus sed habes me passus, ut dixi, qd n dicitur e
 contra statum pauperum. quando ergo mihi traditur gemma
 aliena projicienda in flumen, ille vq. qui nullo modo dicitur
 ad sublevandam meam indigentiam, nullo modo e contra meam
 paupertatem, quando vero mittuntur mihi tibi commendati in
 meum commodum, ille vq. pugnat cum paupertate, qd fact me n
 indigentem sed habentem abundanter, e per consequens ille vq
 n pt admitti sine licentia prelati.

Vide obiter inferri qd primo si Religioso mittant
 aliqua ut ea consumat nois mittentis in propriis Ecclesiis in cul-
 tum Dei v: gi. cerui vel aromata, tunc sic mittens nullo modo
 velit illas e reddere sed contumere per mang illig Religiosi in cultum
 Dei, n videri cu contra votum paupertatis eas contumere sice
 alia licentia, qd istud n e vti rebo in commodum proprium, sed
 nois Anorum in cultum Dei. eodem modo n si mitteret
 aliquis mihi gemmam picturam quam desiderat ois perire.

ff

8
ga vitandum alijs eum iam un. e. ga maiorem caritatem
spectaret qd ego eam delectarem, n. dicitur pasci fortasse contra
paupertatem illam delectare in scis superbie, qd vtz ille n. e. in
merum commodum sed in meram utilitatem. sicut ieiunium
Catharticum violatur solum quando sumitur res ad sustentationem,
n. quando sumitur ad modum Medicinae, sic etiam paupertas
Religiosa violatur quando utimur rebus in proprium commodum.
hoc tñ debet esse sine fraude, vt etiam in iuribus, quare quando
aliqua ^{com.} mittuntur Religioso distribuenda e. contra ab ipso noles
committentis, e. hoc n. vt ipse hat commodum qd habere solet dicitur,
cum sit libere res sua distribuere. n. videtur esse contra. votum
paupertatis hec sit contra eius affectionem, vt docet Thomas Sanchez
lib. 7. de Regularibus cap. 30. sed vero dicendum dicitur quando
id fieri in fraudem e. vt Religiosus habet illam commoditatem,
quae e. propria Potentium adhibere e. donare res suas
eui volent, nam in his casu prodi debet bona fide, e. sine fraude,
haec e. vultur intentio volentis tribuere sibi indium illum
vterdi rebus qui ab eis vult pauperibus, hic a. e. vtz rerum in com-
modum proprium per se videtur indigentia.

Infertur 2do verig. e. n. solum de pñib. sed etiam
de facto distingui vnum eorum rerum ab eorum dominio in Fra-
tribus minoribus, ita vt dominiu n. sit etiam in tota communitate,
id e. possibile e. vt vidimus, e. aliunde hoc modo dicuntur illi
Religiosi acceptare quacumq. ipsis offeruntur. In vero domi-
nium manet pñes ipsos dantes, veria n. Pontificum placita, coe-
tenum iam n. videtur sine controversia qd dominiu eorum
omni honorum etiam pecuniae. hnt pñes sedem Apostolicam, nam
hect illud dominiu reiecit Joannes 22. alij tñ Pontifices
successores illius retinuerunt, vt habetur in privilegijs Minorum
verbo Paupertas, e. quoad pecunias etiam extensum fuit a
Marino V. e. Paulo III. vt refert Emanuel Rodriguez tom.
2. questionum regularium q. 128. art. 6. dicto j. In sipe
quare qui dedit pecuniam in elemosinam, n. poterit hntorij
illam ad se reuocare, etiam antequam consumatur, qd domi-
nium transit ad sedem Apostolicam, quae fit prohibitio illam sibi
retinere, e. ex cuius promissione Fratres Minores vtuntur
rebus oibus quibus vsantur.

Nec obstant Extravagantes Joas. XXII supra
relatae, qd omnis alijs solutionibus dicendum qd eam cum in
hoc pñcto nihil definisse, neq. e. erat maius fidei vel morem,
3

sed iunctum Iuris Civilis. declaravit ille. quidem Christum Animum
 habuisse dominium temporale. aliquarum rerum quibus utebatur,
 hoc e. pertinebat ad veram intelligentiam scripturae. decessit etiam
 Frater Minores deinceps haberent dominium earum rerum
 a sede. sed hinc abiretur, hoc tñ eius decretum revocatum fuit ab
 eius successoribus, & licet acriter probare contentent dominium,
 earum rerum n ee reparabile ab uno de hoc tñ, qd n erat ma
 defimtionis, nihil definit. et notat Bellarm. lib. 4. de Summo
 Pontifice. cap. 14. Suarez tom. 2. in 3 part. disp. 8. sect. 2. tenet
 ches supra & alij cauter.

Petescimus: utrum Frater Franciscanus exiens in
 extrema necessitate, fiet Dominus rerum quibus uteretur? Respon-
 siones, n potest e. cas res vendere, alienare, donare, &c. habere
 quidem ius ad eas accipiendas etiam resistente Animo, cui iuri n
 censetur renunciare, per votum paupertatis, n tñ habere domini-
 um, unde transacta necessitate, si res adhuc permaneret, deberet
 redire ad Animum quem habebat.

Quies: n minus e incapax ille Religiosus habendi iuris
 ad rem quam habendi dominium & in casu extreme necessita-
 tis sicut fit capax illis iuris ita erit capax dominij. Respon-
 do consequ. nam licet n renunciaverit iuri naturali pro articulo ne-
 cessitatis extremae, illud tñ ius iuxta veriora principia n potest
 ee in alijs etiam hominibus ius dominij sed solum ius ad merum usum,
 hinc e. qd in rebz quae vni n continentur manus obligatio
 reddendi eas Dño transacto articulo necessitatis, vt in necessi-
 tate extrema accepisti equum alienum ad fugiendam mortem
 teneris postea Dño illum reddere. hinc etiam e n potest
 vendi, vel alienari ea quae ad talem necessitatem accipiuntur
 sed solum potest usurpari ad illam necessitatem. deniqz hinc
 etiam e qd sub n forte pecunia vel cibz quem accepisti in
 extrema necessitate n fuerit casu consumptz debeat ad Animum
 cuius antea erat. ratio a. a priori e, qd necessitas extrema tua
 n magis vitatur per dominium quam per usum, si ergo sufficit
 ad plures casus unus n oportet qd uno auferatur dominium
 a Dño priori, qd e. illi sub ee hoc dominium ad plures casus,
 etiam si tu habeas ius ad usum rei usu consumptibilis pro illo
 articulo necessitatis urgentis.

Quies iterum: n Frater Minor licet in eo casu
 ius ad usum & si Dominus impediret illi usum inferret propriam
 iniuriam, e per consequens teneretur ei postea ad restitutionem

¶

Etiam habebit tempore sequenti. Jus aliq. ad restitutionem
illius damni, & per consequens habebit dominium illius pecu-
niae restituenda. Re concedendo illum imperentem peccare
h. solum contra charitatem sed etiam contra Iustitiam, facit
etiam contra verum Jus naturale qd. ois hnt. ad usum earum
rerum inferiorum in extrema necessitate. nego tñ ex illa
iniuria permanere obligacoem restituendi, manet quidem illa
obligatio quando percellerat necessitas extremas, pro tunc
e. magis eet obligatio cessandi ab impedimento iniusto, trans-
acto vero necessitate, cessat obligatio restituendi, qd. cum totum
illud Jus alterius eet solum in ordine ad succurrendum ne-
cessitati presenti, cessante illa necessitate, quomodocumq. cesset ces-
sat etiam totum illud Jus & redit res ad priorem statum, cessat e.
tota ratio & titulus debiti, qui erat necessitas praesens & urgens.
quae quidem doctrina locum hnt n. solum in Religioso. Mo. sed etiam
in quocumq. hoie, cum hoc tñ discrimine qd. alij ex illa iniuria
possit fortasse habere aliqd. Jus permanens n. quidem ad restituti-
onem pro illa iniuria sed ad reparandam detrimenti. & ea de. ca.
fortasse incurrerunt, ab vero Religioso, Franciscano transacta
illa necessitate, nullam habet Jus, qd. oibz alijs vultu renun-
ciavit nec amplius e. eorum capax.

Potes 2do: utrum Frater Franciscanus, asco sit in-
capax Juris ut si maneret solus in mundo adhuc n. eet Dñs rerum
quibz uteretur? Re. nec tunc, quidem, si votum suum velit con-
servare, deberet acquiescere alijs Jus, atq. dico licet eis Dñs,
quasi negative, quatenus a nemine potest impediri, n. tñ eet Dñs
positivus, hoc e. hnt tale Jus ut potest impedire, alios ab usu illa-
rum rerum. proventus ergo alijs hoibz statim deberet ipse oibz
illis cedere, tanquam si nihil proprii haberet. Eodem etiam
modo dicendum e. quando Franciscanus occupat vel apprehendit
rem aliquam ex iis quae qd. coeas vel nullis sit pars primo
occupantis, hoc e. oia n. fiunt tunc illis Religiosi nec eius
ordinis qd. incapacitatem suam hnt, sed vel doctae manent nullis
in bonis, interim tñ poterunt ipsi Religiosi vti rebus illis & qd.
Jus acquiritum, sed qd. nulli faciunt iniuriam cum nullis ois sint,
vel certe, media illa possessione, acquiritur dominium illis rei
ipsi Pontifici, qui e. Dñs aharum rerum quas Fratres Minores
possident, sicut etiam acquiritur eidem dominium earum rerum
quas illi Fratres faciunt & quaeantur.

Scetis.

SECTIO III

De possessione, Fidei, et Emphyteusi.

Hac magis spectant ad Juris Doctores ideo breviter solummodo
 solum quae ad nostrum institutum necessaria sūt. Possessio dicitur
 esse ad rem possessionem ut voluit Iureconsultus Paulus in l. j. §.
 j. ff. de acquirenda possessione, quae potest esse actus quo posses-
 sio rerum immobilium apprehenditur ad rem possessionis, ut colligitur
 ex l. 3. §. j. eod. tit. Alii volunt possessionem dici
 ad rem possessionem, alii ab antiquo pos, id est, potens est,
 sicut quia possidere, ut cum potestate, docent. possessionem hanc
 facile definiunt Iuristae, imo eorum peritissimi hanc esse illam
 definire, ut testatur glossa in l. Populatio. §. hoc quoque. ff. de ver-
 borum obligatio. Cuius definitio est haec: possessio est rei corpo-
 ralis detentio corporis et animi Iuris dominicalis. in qua defini-
 tione mentio fit rerum solum corporalium, quae incorporea non
 dicuntur possideri proprie sed quasi possideri, ut si poterit per
 extensionem applicari tota doctrina de possessione. Notatur
 tamen detentio corporis et animi quae altero deficiente deficit pos-
 sessio, neque sufficit aut possideri precari vel thesauris quos
 non apprehendit, sicut neque contra sufficit corporalis apprehensio
 si non habes animum possidendi seu haberi rem illam ut tuam, alio-
 quin bivalves quae portant pecunias alienas ad deos non possident
 illas. qui vitros modo possidet sicut corpus et alio dicitur
 possidere naturaliter et civiliter, cessante vero corporali apprehen-
 sione dicitur civiliter possidere, quae tamen est imperfecta possessio
 ut constat ex l. clam possidere. §. de nudinas. ff. de acquirenda
 possessione. Possidere potest aliquando per alios, ut Pater possidet
 per servum, per colonum, et usufructuarium, Pater per filium,
 pupillus per tutorem, si tamen tutor habet animum possidendi nomine pu-
 pilli, recessit si haberet animum possidendi nomine proprio: adverte
 tamen pro simul proprietarium et usufructuarium possidere, idem pro-
 prium, nam licet usufructuaris non possideat ut servum dominio di-
 recto, possidet ut suum dominio obliquo, et tamen huius possessionis
 potest ea competere omnia privilegia possessionis cum proportione
 accommodata, quod videtur de contra Quarruciam in regula possessor
 parte

da restitutum
 in rem illi per
 ditionem necesse
 est subitum, fact
 usum parum
 nego th ex illa
 aut quidem illa
 res, pro tunc
 inchoato, bre-
 v. qd cum hoc
 reddenda an-
 tiquo caput ut
 tum, cessat et
 est opposit.
 ille ad etiam
 de iniuria
 de restituti-
 ca de, et
 et tractate
 ab rem-
 ade ut in-
 et alij rerum
 cum velut op-
 et est. Quae
 si, si in est de
 ut ab uti illi
 etat per et
 eodem etiam
 apprehendit
 habet primo
 uti nec est
 manent no-
 etu ubi de
 um nulli de
 arum illi no-
 vates. Mores
 um carum
 Sectio.